

elena ghirvu - călin

caruselul primăverii

Elena GHIRVU-CĂLIN

CARUSELUL PRIMĂVERII

— *roman* —

Editura Virtual

2012

ISBN (e): 978-606-599-910-7

Avertisment

Acest volum digital este prevăzut cu sisteme de siguranță anti-piratare. Multiplicarea textului sub orice formă este sancționată conform legilor penale în vigoare.

Cuprins

1	1
2	20
3	39
4	62
5	82

1

După un șir de zile reci și ploioase, pe la începutul lunii august, căldura izbucni pe neașteptate. Și-atunci, într-o dimineață, îl întâlni. Era prea singură când l-a văzut, atât de singură încât s-ar fi împrietenit cu absolut oricine. Trăia o vacanță ciudată, niciodată nu mai avusese o vară care să fie atât de monotună.

Împlinise doisprezece ani și începuse să creadă că nu mai aparținea nici unei lumi. Nimeni n-o mai lua în seamă, nimeni nu mai avea nevoie de ea. Devenise o fetiță neinteresantă — își închipuia — și nu mai știa ce să facă. Tot ce întreprindea îi eșua. Văzînd cu ochii i se întâmpla una din acele istorii pe care nimeni niciodată nu poate să o înțeleagă la timp, dar nu încetează o clipă să-și plîngă de milă uitînd că plînsul nu-i deloc folositor. Cîte taine nu ascunde o persoană care pretinde sau chiar suferă cu adevărat? Cîte întrebări nu-i sfîșie inima?! De ce ajunsese atât de singură? Și de ce nu mai aparținea nici lumii celor mari, nici lumii celor mici? Tot felul de întrebări cărora nu le găsea deocamdată nici un răspuns.

Era prea singură și știa asta. Se certase cu „toată lumea”, trupa de teatru pentru care trudise o iarnă întreagă se destrămase din primăvară. Și asta se întâmplase din pricina aceluia Adrian, veșnic nemulțumit că nu juca rolul principal și repeta cu mîna în șold:

— Sîntem prea mari ca să ne mai prostim ca niște țînci!

După el urmaseră ceilalți. Nu mai vroiau să joace roluri de arbori. Nichi-Tontul se văita că trebuie să Stea numai nemișcat pe loc pînă simte cum ametește. Vroia să joace rolul unui tigru. Zbiera de trezea și ultimul locatar surd din bloc. Nu, așa nu mai putea merge! Rămăsese în trupă doar Anuca Diaconescu și cu ea. Atunci Anuca încercase s-o consoleze.

— Nu plînge, Toni, ai să vezi că vom juca o grămadă de copaci!

— Oh! Taci din gură, strigase Antonia, o, taci, taci!

O dorea inima. Atunci, imediat după destrămarea trupei, Antonia Petrescu părea să urască pe oricine; nutrise o ură energică și fără margini împotriva vieții și a eroilor din piesele ei și mai ales îl urîse pe Adrian, pe care nu-l mai slăbise din adjective ca: „urît”, „pistruiat”, „tont” și „anemic”.

Dorise întîi să se transforme într-un copac, de preferință un tei bătrîn și noduros, ca să nu mai vorbească niciodată cu nimeni. Se străduise mult să prindă rădăcini într-un loc, dar nu fusese chip. Nichi-Tontul a întâlnit-o, într-o dimineață, în părculețul din fața blocului și o întrebă mirat:

— Ce faci aici, singură?

Ea tăcuse, plină de demnitate, însă el stăruise, dorind să se lămurească:

— Ei, ți-au mîncat șoarecii limba?

— Pleacă, pleacă de aici! Nu vezi că sînt un tei bătrîn?

— Nu ești deloc un tei bătrîn! N-o să fii niciodată oricît ai vrea tu, ești Toni și gata!

— Și tu ești tont și gata! vorbise scoasă din fire.

— Ai vorbit! Vezi, nu ești tei! Ești Toni! o ținuse el una și bună și fata se enervase într-atît încît îl snopise în bătaie.

Răzbunător, spusese celorlalți care făcuseră parte din trupă că mai mult ca sigur Toni vroia să ajungă un tei bătrîn și noduros și, negreșit, se ți cnise din iubire pentru teatru.

Nu, nu devenise nimic, nici măcar un plop, un nuc sau un castan, nu devenise nici măcar o frunză și, afară de asta, Nichi se plînsese întregii școli că-l bătuse. Mai mult chiar, strigase pe stradă după ea ca să audă toți oamenii: „Toni bătaușa, corijenta, Toni, Greta Garbo în mizerie”. Auzise cuvintele și bătrînul care vindea ziare la chioșcul din colț și cum era sau mai bine spus fusese prietenă cu el, riu mai suportase, și-a zvîrlit spre Nichi biciclistul cu o piatră.

Se sfîrtnise imediat scandalul. La interogatoriul sever al mamei, Antonia pretinsese, și nici ea singură nu-și putea explica de ce, că Nichi voise s-o sărute. Poate pentru că o asemenea îndrăzneală era păcatul cel mai mare și spera ca Nichi să fie decapitat. El însă se jura că nu și nu, scîncind speriat: mincinoasa și fantezista de Toni.

Cîtă supărare pe biata fată!! Inima i se plumbuia de tristețe. Trebuia neapărat să se transforme în altceva, într-un fluture sau măcar într-un nor care plutea pe albastrul cerului. Sperase din răsputeri într-o schimbare salvatoare fiindcă nu mai suporta să rămînă aceeași Antonia Petrescu plină de revoltă și de necazuri.

Se certase cu toți vechii ei prieteni și ajunsese neîngăduit de singură. Numai la asta se gîndea. Nu mai asculta cu atenție lecțiile și se apropia sfîrșitul trimestrului. Notele însă n-o interesau. Ce mai puteau însemna ele cînd trupa de teatru i se destrămase, cînd nici o piesă din cele pe care le scria întruna cu o îndîrjire demnă de o cauză înaltă n-avea să mai fie jucată de nimeni.

Într-o luni, în timpul orei de matematică, privea pe geam, vedea un nor greu navigînd deasupra orașului, semn că, mai devreme sau mai tîrziu, va ploua și-și aminti că n-avea umbrelă. Dacă ar sta mult în ploaie, își spunea, poate s-ar transforma într-o varză. Ideea o făcu cu greu să-și stăpînească rîsul. Se uita pe geam ținînd palma la gură și zîmbea imaginii, visînd totodată la o insulă azurie acoperită cu iarbă verde și înaltă sau chiar o planetă unde creșteau numai verze și muzica ținea loc de matematică. Oare cum ar fi dacă ar fi o varză? Întrebarea din mintea ei coincise cu invitația energică a profesoarei:

— Petrescu Antonia, treci la tablă!

— De ce să ies?

— Să rezolvi o ecuație! Să vedem dacă ai fost atentă și dacă ai înțeles!

— Am fost atentă, dar n-am înțeles!

— Ce anume n-ai înțeles?

— Nimic n-am înțeles!

— Evident că n-ai înțeles, pentru că te uiți pe geam și zîmbești aiurea! Ce contează că eu am răgușit explicîndu-vă; nu, ție nu-ți arde de rezolvarea ecuațiilor!

— Ba da! Vreau să ...

Și cum nu îndrăzne să declare cinstit ce vroia, tăcuse înfricoșată.

— Dă-mi carnetul! Ai nota doi. Să mi-l aduci mîine semnat de tatăl tău!

— Tata nu-i acasă!

— Atunci de mama!

Rezolvarea ecuațiilor nu o pasionase niciodată, acum însă simți pentru toate necunoscutele posibile și imposibile o revoltă nespusă și un fel de durere. Vroia să se jertfească pentru un ideal nobil și anume să plece de acasă în lume și să ajungă, eventual, la Polul Nord, unde sigur s-ar transforma într-un ghețar strălucitor.

Cu glasul șoptit îi spuse atunci colegei de bancă:

— Am să mă duc la Polul Nord!

— Da! vezi să nu te duci!

— Adică vrei să spui că nu mă duc?

— Vreau să spun că ai încasat un doi! Și n-o să mai treci clasa!

Gîndul ei devenise limpede și dușmănos:

— Mă duc în lume!

În fine, ora se sfîrșise. Își adună caietele și le aruncă în servietă, cînd Anamaria Diaconescu (Anuca, cum o alintau în familie) veni lîngă ea:

— Toni, de ce n-ai fost atentă?

— Ce-ți pasă?

— Ai luat un doi!

— Ei și?

— Mergem acasă împreună?

— Nu! Mă duc singură! Vreau să dispar în lume!

Da! Vroia să fie singură cu gîndurile ei. Și cînd ajunse în stradă, se zgribuli din pricina ploii. Ploua de părea că se sfîrșește pămîntul. Nu reuși să facă decît cîțiva pași în fugă și, udă leorcă, se adăposti zgribulită sub streșina unei case. Dacă ar fi avut umbrela, cu siguranță pornea în lumea largă; dar așa, fără umbrelă desigur, recunoscuse resemnată, n-ar fi ajuns prea departe. Rămase acolo, sub acoperiș, așteptînd să treacă norul cenușiu ca pielea elefanților, spunîndu-și în gînd diverse cuvinte pe care și le imagina atotputernice, doar-doar să se sperie norul și să plece în altă parte. Urmărea cum picăturile umflate plesneau pe piatra caldarîmului. Cît de fericite erau picăturile de ploaie! Formau pîrîiașe și se scurgeau în rigole luînd cu ele praful și micile gunoaie. Apa venită de sus spăla orașul, făcea să crească iarba, florile, pomii și toate păreau altfel după ploaie. „A fost odată

cîndva pe vremuri, vremuri frumoase erau”, astfel începeau întotdeauna poveștile pe care bunica i le spunea în serile cînd era mică și nu putea adormi, toate acele povești cu zîne și Feți-Frumoși, de a căror existență reală niciodată nu se îndoiește. Pe atunci nu mergea la școală, nu trebuia să învețe „să rezolve ecuații” și „toată lumea” o alinta, o iubea, vedea ea bine pe fețele tuturor că se bucurau s-o iubească. Uneori, dar mai ales acum, regreta că a trebuit să crească și să fie atît de dezamăgită. Mereu se întreba: „Oare ce mi se întîmplă?” Și nimeni nu mai avea timp de ea, de nedumeririle ei. Cînd își ruga mama să-i spună dacă arborii puteau suferi ca oamenii, se alegea cu o privire mirată:

— Ce-ar fi să descoperi singură! Află tu singură dacă suferă sau nu!

Se schimbaseră totul în jur, numai ea nu se schimbaseră, gîndea zi de zi și se preocupa tot mai mult de lume și de aici i se trăgeau neazuri după neazuri. Ar fi fost oare mai bine să nu fi crescut? Să fi rămas la cinci ani, să fi fost și acum fetița de atunci? Tata se mîndrise cu ea, fusese foarte fericit că avea o „fetiță” atît de inteligentă, nu pregeta să-și informeze prietenii și cunoscuții: „Fetița mea e formidabilă. N-are pereche pe lume!”

Iar acum, în loc de „formidabilă”, „n-are pereche pe lume”, auzea: „Lasă odată aiurelile și mai pune mîna pe-o carte!” Sau: „Toni, cînd o să-ți vină oare mințile în cap!?”

Nu făcea nimic rău și totuși cei din jur o îndemnau să fie altfel de cum era, de cum fusese. Și nu înțelegea deloc, nu, oricît se străduia, nu putea pricepe și nu trăgea altă concluzie decît că lumea se schimbaseră. Avusese îndrăzneala și, într-o seară, în timp ce mama gătea, se dusese la ea în bucătărie vrînd să intre în vorbă. Începuse o poveste lungă și destul de încîlcită referitoare la viața unui elefant mititel căruia realitatea îi devenise de nesuportat, pentru că nu i se mai cerea părerea, nu-l mai întreba nimeni nimic, era socotit de prisos. Și elefantul mititel se gîndea: „La ce bun să știe atîtea și-atîtea dacă mama lui nu-l lua în seamă socotindu-l un prostănac.” Și atunci Toni auzise clar replica mamei:

— Lasă-mă în pace, nu mai trîncăni atîta!?

Încremenise cîteva minute ca apoi, îndată, să zdrobească o ceapă și cu lacrimile șiroindu-i pe obraz, răsturnase o cratiță.

— Vai, vai, Toni! Ce-ai făcut? N-ai pic de minte! Pentru Dumnezeu, te porți ca un plod nerod la culme! Fugi de aici și nu te mai gîndi la toate aiurelile! Cum poți la vîrsta asta să crezi că un elefant mic ar putea gîndi asupra vieții și să mai și ajungă la concluzia că viața-i de nesuportat! Auzi tu! Mă întreb de unde îți vin atîtea prostii în cap?

„Prostii”? Își imaginase c-o impresionează și cînd colo se alesese cu certitudinea că spusese numai prostii!

O vreme mai sperase într-o alianță cu tata. Încercase să-l convingă că cerul era doar o iluzie; de cîteva ori îi spusese rîspicat: cerul e o iluzie și numai o iluzie. El însă nu-și dezlipise privirea de ziar. Și enervată trăsese ziarul și el o măsură cu ochii muștrători ca un străin.

— Ce-nseamnă gestul ăsta?

— Vreau să stau de vorbă cu tine. Nu mai am cu cine schimba un cuvînt măcar în casa asta!

— Asta-i bună! Pune mîna și învață! Sau citește o carte, ceva!

— Am învățat, am scris, am citit. Vreau să vorbesc cu tine!

— Mai bine du-te la Anuca! Joacă-te cu ea de-a sălbaticii!

— M-am săturat de jocul de-a sălbaticii!

— Ei, atunci fă ce vrei!

Ciudată libertate cînd nu știi la ce ți-ar putea folosi.

Zile în șir sperase să-i vină o nouă inspirație: să formeze o altă trupă de teatru, să scrie piese cu altfel de personaje, să-i convingă pe Andrei și pe Alexandru să joace ce roluri doreau. Dar pe ei nu-i atrăgea decît fotbalul sau să alerge în viteză pe patine cu rotile. Nimic altceva nu-i distra.

Pe scurt, adunînd evidențele, era limpede că Toni nu-și mai găsea nicăieri locul. Se răzbunase pe eșecuri umblînd desculță, spărgînd sticle și borcane, bătîndu-l pe „tontul” Nichi-biciclistul și tăifăsuia cu bătrînul vînzător de ziare. Vorbea cu el pentru că nu mai avea cu cine altcineva, toți ceilalți o enervau. În schimb, cu bătrînul totdeauna cu surîsul pe buzele de sub mustața colilie discuta despre cer și-l convingea, așa credea ea, că-i doar o iluzie. Mustățile bătrînului se zbîrleau de atenție.

— Oare ce este o iluzie? o întreba.

— Adică nu știi?

— Știu cum sînt iluziile mele. Dar oare cerul e chiar o iluzie?

— Sigur e iluzie!

Apoi îi povestea despre excursia din munți. Îi văzuse în toamna trecută pentru prima dată. Nu erau ca în cartea de geografie, colorați maroniu, ci cenușii, acoperiți de brazi și de paltini. Erau frumoși, erau extraordinari și, cînd va fi mare, va locui acolo sus, cît se poate de sus ca să fie cît mai aproape de cer.

Hotărît, bătrînul vînzător de ziare o admira, îi plăcea s-o asculte. Și atunci îndrăznise să-l întrebe dacă era mai bine ca un copil să rămînă mic sau să crească.

El începuse să rîdă:

— Ce nu merge?

— Nu înțeleg!

— De ce te gîndești la asta? Ai vreo nemulțumire?

Ar fi putut atunci să se plîngă de șirul eșecurilor care o urmăreau, dar ceva o oprise. Nu se cuvenea să se lamenteze; n-ar fi dat dovadă de tărie de caracter. Își ascunsese taina în adîncul inimii:

— N-am nici o nemulțumire! Vroiam doar, așa, să știu!

— Ei, atunci e strașnic. Părerea mea este că cel mai bun lucru este ca un copil să crească mare și puternic ca bradul.

— Da?

— Da. Hotărît, da!

Păreră lui însă nu o consolase. Și afară de asta nu schimba cu nimic realitatea. La sfîrșitul trimestrului numără două corijențe: la matematică și la engleză. Noroc de mediile mari de pe trimestrele întîi și al doilea, altminteri rămînea repetentă. Finalul anului școlar, atît de puțin lăudabil o tulburase pe mama Antoniei care se gîndise o săptămînă întregă în ce fel s-o pedepsească. În vremea asta Toni fugise în parc, îngenunchind lîngă un copac; nu-l mai alesese, se oprise la primul care-i ieșise în cale și spusese tot ce-i mai trecuse prin minte, doar-doar s-o transforma. Rostise cuvintele tremurînd, implorînd schimbarea salvatoare. Degeaba. Îndîrjirea ei se dovedise curată zădărnice. Spre seară, tatăl destul de îngrijorat o găsisese și o adusese acasă în ciuda strigătului ei îndărătnic și stăruitor:

— Sînt dezamăgită! Dezamăgită! Înțelege-mă ...

— Tu ești *dezamăgită*?

— Eu! Eu sînt dezamăgită, dezamăgită, repeta întruna, sperînd să scape de consecințele severității materne.

— Lasă că-ți dau eu ție dezamăgire! rostise mama. Eu nu-s dezamăgită? Eu sînt învățată cu corijențele tale? Ce să-ți spun? Am avut o încredere oarbă în tine! M-am înșelat! M-am înșelat și gata!

Cu o evidentă lipsă de îndurare, îi spuse răspicat ce pedeapsă o aștepta:

— Toată vacanța nu vei merge nici la mare, nici la munte. Vei sta acasă să înveți în fiecare zi treizeci de pagini din dicționarul englez și să rezolvi o sută, nu, nu, o sută cincizeci de exerciții... Tu ai vrut asta!!

— Nu vreau! Nu mai vreau! protestase cu pumnii strînși.

— Și pentru că te opui și răspunzi obraznic, nu vei avea voie nici la film, nici în parc!

— Am să fug în lume, am să devin un ghețar, am să mă transform într-o varză!

— Poftim!?

— Vreau să mor! jeli brusc nemîngîiată.

— Eu cred că cinci pagini de dicționar ar fi de-ajuns, intervenise tatăl.

— Tu să taci! deveni vehementă mama. Fiindcă ai merita tu, în primul rînd, o pedeapsă strașnică.

— Mă rog, ce-am făcut?

— Din cauza indulgenței tale, vezi bine unde a ajuns! Corijentă, bătaușă, ultima ...

Intervenția tatălui, chiar dacă fără șanse, îi dăduse Toniei puțin curaj și pretinse pe loc că o dorea inima, că vroia să locuiască în munți, să fie mai aproape de cer. Nu suporta să stea numai în oraș, cînd toți colegii ei plecau la mare; pur și simplu credea că se va îmbolnăvi de supărare.

Mai sensibilizat, tatăl fusese gata să aranjeze un compromis :

— Dacă-mi promiți că vei învăța și te vei ține de cuvînt, te iert!

— Să nu îndrăznești, revenise mama cu și mai aprigă hotărîre. N-o s-o iert și nimic nu-mi schimbă decizia! O spusese cu o privire neînduplecată.

Pe drept cuvânt vacanța începuse pentru Toni într-un fel nemaicunoscut: trebuia să învețe și iar să învețe. Cine ar fi primit o asemenea perspectivă cu bucurie?

Cu toate acestea tocise cu disperare un număr de pagini din blestematul de dicționar și încercase, chiar din prima zi de captivitate, să rezolve și suta de ecuații. La întoarcerea mamei de la serviciu se grăbea să-și dovedească sîrguința. Bucuroasă, mama comentase cu degetul arătător spre cer:

— Vezi că poți? Vezi că ești o fetiță bună și inteligentă, dacă vrei?

A doua zi, însă, n-a mai suportat să tocească.

S-a apucat de scris o poveste cu eroi supranaturali, iubiți de prințese zburătoare. Prințesele erau închise în turnuri albastre, deosebit de înalte și de groase, și stăteau la ferestruicile pătrate, rugind frunzele plopilor să ducă vestea cavalerilor rătăcitori să vină să le salveze. Cavalerii rătăcitori, care făceau numai bine lumii, aveau cai albi și năzdrăvani.

Spre prînz își pierduse răbdarea. Cu o stranie satisfacție scrisese: „Toate prințesele au murit de inimă rea înaintea venirii vreunui cavaler rătăcitor să le salveze”, după care abandonase programul de studiu și plecase de acasă.

Fericirea de a flutura brațele sub cerul liber îi risipi frica față de sabia severității materne și-i luă și-o parte din minte. Vroia să se distingă prin ceva eroic și de neuitat, printr-un fapt chiar supranatural.

În scuarul din fața blocului erau toți foștii ei prieteni, cei care făcuseră parte din trupa de teatru și acum se distrau, n-aveau ca ea corijențe și nimic nu-i apăsa pe creștet ca o piatră. Îi ocoli și se duse direct la chioșcul de ziare. Bătrînul vînzător nu era singur. Stătea de vorbă cu un tînăr blond și înalt, care semăna ca două picături de apă cu cavalerii rătăcitori din închipuirea ei. Prezența necunoscutului o intimidase și, cîteva clipe, intenționase să treacă mai departe, numai că bătrînul o strigă:

— Ei, Toni, treci pe lîngă mine fără să-mi spui bună ziua, să mă întrebi ce mai fac?

— Dar văd că ești ocupat! Și cum nu mai știa ce să spună, începuse să-și cerceteze cu atenție degetele, unghiile.

— Păi cum sînt ocupat? Nu sînt ocupat deloc. Mai schimb și eu o vorbă cu tînărul George. Doar îl cunoști, desigur!

Tînărul se uită către ea într-un fel care-o făcuse să creadă că are un benghi în frunte.

— Nu-l cunosc, spuse apăsător, deși îi știu pe toți care stau pe strada mea! S-a mutat de curînd!

— Nu, locuiesc aici de cînd mă știu.

— Cu toate astea eu nu te cunosc! Apoi pe nerăsuflăte: eu cunosc pe toată lumea de pe strada mea.

— Ai acum prilejul să mă cunoști și pe mine. Mă numesc George David și stau în blocul ăla! și i-l arată întinzînd o mîină în față.

Se străduise să fie ceremonioasă, să-și amintească două-trei cuvinte potrivite unei asemenea împrejurări. Cum nu-și venea în fire, spuse cu totul altceva decît ar fi dorit:

— Oricum eu tot am fugit în lume, nu mă mai întorc niciodată acasă.

Cum stătea cu mîinile răsucite la spate, bătrînul împietri de-a dreptul; mirarea i se citea pe fața cu mustățile căzute spre colțurile gurii:

— Asta-i extraordinar, foarte interesant! aprecie nesperat de serios tînărul.

— Nu, hotărît nu, nu mai vreau să dau ochii cu mama niciodată. De altfel nici nu se mai poate!

— De ce?

— De ce? M-ar pedepsi și mai mult!

— Aha! Interesant! Foarte, foarte interesant!

— Și mă rog, în care lume ai fugit? vru să știe bătrînul după ce, luat prin surprindere, depășise momentul de nedumerire.

— Într-o lume, oricare! răspunse bătîndu-și pieptul ca cineva hotărît să ducă la capăt un proiect.

— Asta zic și eu atitudine fermă! comentă tînărul.

— Foarte fermă! acceptă blînd bătrînul și-, de sub mustăți, i se ivise un zîmbet de înțelepciune.

Toni se foise nesigură. De obicei nu prea știa ce să creadă. Un lucru era sigur și anume că plăcerea conversației o făcea să uite de toate. Vroia să-i impresioneze atît pe George, cît și pe bătrînul vînzător de ziare, vroia să le demonstreze cît era de curajoasă dacă abandonase matematica, engleza, ba chiar și povestirile cu zîne romantice și cavaleri rătăcitori.

— Te cheamă David, exclamă ea deodată, ca pe David Copperfield!

— Nu tocmai! Adică, în fine, are vreo importanță?

— Sigur că are! Mare, mare importanță.

Toate astea se întîmplau, cum am mai spus, la începutul verii, cînd Toni abia intrase în vacanță. Promovase, numai ea știa cum, clasa a cincea, se apropia de doisprezece ani și nu se mai înțelegea cu nimeni, convinsă că devenise dintr-o dată inutilă pe acest pămînt. Era nespus de singură și treptat se însingurase și mai mult; negreșit se petrecea cu ea un lucru smintit, ciudat; credea că o persoană străină i se strecura în suflet și o tortura - cu întrebări cărora nu le putea găsi nici o rezolvare. În adîncul său, dacă cineva ar fi întreat-o, dorea să aibă douăzeci de ani; să fie deci mare și liberă, dacă tot nu mai putea fi „fetița formidabilă”, care fusese, și de care tatăl se mîndrise neconținut. Nu înțelegea de ce se gîndea mereu să fie oricine altcineva numai ea însăși nu, dacă tot nu se regăsea pe sine „cea veche” și nici nu vroia să admită că nu mai era aceeași’. Și poate că nici nu mai era. Poate devenise o ființă ciudată în timp ce-și dorise atît să se transforme într-un tei bătrîn sau măcar într-un fluture.

Spunea, de pildă, acum în fața vânzătorului de ziare și a tânărului necunoscut: „Am fugit în lume!”, darnici ea însăși nu părea convinsă complet, ceea ce însemna, fără îndoială, că mințea. Însă nu mințea, vroia doar să fie luată neapărat în seamă, să i se acorde atenție, să-stîrnească uimire, îngrijorare, admirație. I-ar fi plăcut ca tânărul blond să se fi luat cu mâinile de cap, manifestînd o curiozitate maximă, dar arăta destul de nepăsător, iar bătrînul nu se prăbușise în leșin de emoție.

Își închipuise că nu în fiecare zi se întîmplă să fugă cineva de acasă și fapta ei era cu totul disperată. Pinocchio, de exemplu, cînd plecase în lume, îl deznădăjduise pe sărmanul său tată. Atunci de ce gestul ei nu-l speria pe un atît de vechi prieten, căruia atîtea și atîtea taine îi încredințase și atîtea conversase cu el!

Stătea în fața celor doi, aștepta, aștepta; și nimic deosebit nu se întîmplă cînd se așteptă să fie întrebată. I-ar fi plăcut să-i audă întrebînd-o uimiți de ce fugise negreșit în lume? N-o întrebau, se grăbi ea să presupună, pentru că n-o credeau sinceră. O suspectau de minciună? Ori poate nu-i interesau motivele?

Pe neașteptate regretă tot ce le spusese, fuga în lume părea ceva atît de prostesc? Cum s-o creadă? Desigur, își imaginau o aiureală, o minciună.

Supărată pe sine se îndîrji:

— Ei, eu am plecat în lume! strigă enervată.

— Merg și eu cu tine, se oferi George.

— De ce să mergi cu mine?

— Să vedem cum e lumea!

— Nu mă crezi?

— Ba cred și încă foarte serios! Un om e capabil de o dezlănțuire în ton major. Și rîse pe neașteptate, rîse. Pe chipul său se vedea cîtă plăcere îi făcea să rîdă.

Prietenul ei, vânzătorul de ziare, interveni cu precizarea:

— George studiază muzica, e un bun violonist, Toni dragă. A dat concerte în diverse colțuri ale lumii, a cules succese; vezi bine, pe strada ta se află cel mai strălucit mesager al muzicii. Nu te bucuri să mergi cu el în lume? Un prieten îți prinde bine! Să știi! Zău așa, ai ajuns ca un arici, numai țepi. Te-ai schimbat sub ochii mei! Nu știu ce-i cu tine! Și afară de asta, am uitat să-ți mai spun, George e nepotul meu!

— Am devenit un arici? Spaima îi vibrase în glas, iar tânărul blond, cu auzul său fin, sesiză imediat.

— Un arici? reluă el interogația, cum se poate să o compari cu un arici?

Toni simțea că nu mai poate îndura; oare rîdeau de ea? Sau, totuși, se prefăcuse într-un arici?

— Nu mă interesează muzica și am destui prieteni, rosti cu demnitate și o zbughi pe ușă.

Soarele se întetise și simți cum căldura o moleșește. Se scutură de parcă s-ar fi trezit din somn și păși pe trotuar ca la repetițiile dinaintea defilării, cu mersul ritmic, avînd în urechi ritmul sacadat

al tobei din fanfară. Încotro? Când pleci în lume nu există un punct de reper. Mergi, mergi, mergi, și iar mergi așteptând să-ți apară în cale, dacă nu o zîină salvatoare, atunci zmeul păgubos.

— Pentru numele cerului, cu ce te-am supărat de-ai plecat atît de mînioasă?

Alergase după ea și, în primul moment, Toni avusese impresia că inima i se oprește. Nu-i răspunse imediat; glasul îi pierise.

— N-ai nici un motiv să fii supărată! repetase George.

— Nici nu sînt! spuse ea cu vehemența maică-si.

— Ba ești! Ai plecat valvîrtej!

— Cred că ești țicnit de-a binelea!!

Nici ea singură nu știa de ce folosise cuvîntul „țicnit”. Credea că înseamnă ceva de bine. Îl auzise rostit de Alexandru Done, care era cel mai deștept și cel mai politicos din clasă și, oricum, oricîta supărare îi provocase din pricina trupei destrămate, recunoștea în sinea ei că Alexandru citise atîtea cărți și știa o mulțime de lucruri. Îl puteai întreba orice: cine a făcut lumea; cît e de mare Anglia; dacă tătarii sînt negri sau albi.

Întotdeauna găsea răspunsul potrivit și nu se plictisea să explice.

Surprins de cuvîntul „țicnit”, George o privise oarecum indignat:

— Ai un vocabular mizerabil!

— Adică vorbesc urît?

— Chiar așa, vorbești urît! Se poate să-mi trîntești în față: *țicnit*?! Nu mă așteptam!

— Țicnit e ceva rău?

— Evident!

— Nu știi ce-i „evident”!

— Fără îndoială sau, în fine, adică negreșit! Reține cuvîntul și caută explicația în dicționar. Să știi însă că ticniții nu umblă pe stradă, stau închiși la balamuc!

— N-am știut! Vrei să-ți cer scuze?

— E suficient că te-ai gîndit! Te-am și scuzat! Gata, să nu mai vorbim pe tema asta.

— Poate nu știi cine sînt eu! Poate te-ai mutat de curînd pe strada mea!

— Locuiesc de multă vreme aici!

— Și nu mă cunoști? N-ai auzit de mine?

Din pricina trupei de teatru, Toni se credea celebră. Mai avea și alte motive să-și socotească îndreptățită faima, dar acelea nu meritau să fie invocate.

— N-am auzit! E o lipsă, recunosc. Pînă astăzi habar n-aveam de existența ta.

— De fapt nici eu nu te cunosc, deși cunosc pe toată lumea. Dar poate îl știi pe Alexandru.

— Nu! Nu-l știu! Și clătină în semn de regret din cap.

Toni se intimidase și nu mai scosese nici un cuvînt. Un timp merseră unul lîngă altul în tăcere. Soarele ardea tot mai tare ca spre amiază. Căldura se transforma în adevă rată zăpușeală. Nu adia nici o boare de vînt, iar cerul înalt căpătase culoarea intensă a cobaltului.

Cuprinsă de emoție, fata își răsuci nervoasă degetele, apoi cu hotărîrea cuiva care nu zăbovește pe marginea prăpastiei, ci se aruncă direct cu capul în jos, îl rugase să fie „puțin prieten” cu ea, fiindcă rămăsese foarte singură. Ca să-l convingă, îi oferi toată rezerva ei de ciocolată asigurîndu-l:

— Mie oricum nu-mi place ciocolata. Nu se dumirea de ce George părea uimit și adăugă: Nu e greu să fii puțin prieten cu’ mine. Nu-s chiar atît de rea cum crezi!

— Nu cred că ești real! O privea cu expresia cuiva care nu se dezmeticea în urma unei surprize.

— Știi, continuase ca să-l convingă, înaintea ta am avut mulți prieteni. Am avut și o trupă de teatru. Dar să vezi... Din cauza lui Alexandru s-a stricat totul. Alexandru n-avea chef să joace teatru, știi, lui îi place pictura, desenează, pictează, ascultă muzică, îi place, ca și ție, muzica. Nu voia să joace rolul unui cireș sau al unui vișin sau al unui castan.

— Al unui castan? Rolul unui cireș? Cui i-ar plăcea rolul unui cireș?

— Eu cred că rolurile astea sînt cele mai frumoase. Gîndește-te ce minunat e să fii un vișin înflorit. Am scris atîtea piese de teatru cu arbori și pomi că nici eu nu le mai știu numărul.

— Meriți felicitări!

— Dar mamei nu-i convine. Zice că-s aiureli și prostii.

Conversația se rotise mai bine de o oră în jurul personajelor născocite de Toni, copaci în general pentru care avea o mare slăbiciune. Vru să afle de la el dacă arborii aveau suflet și el îi spuse că da, în fiecare arbore se afla un spirit sensibil, cu mult mai vast și mai cuprinzător decît al omului; de aceea era mare nevoie de mulți arbori pe pămînt. Îi mai spuse cum cîndva, demult, un tăietor de lemne începuse cu un topor să taie tulpina unui plop tînăr. Și cînd lovea cu securea, auzise deodată un suspin prelung, plin de o suferință nespusă: „Mă doare, mă doare, mă doare!” rostea vocea. Omul se oprise puțin speriat, ascultase și întrebuse cine-i acolo? Atunci plopul, cu glas omenesc și nesfîrșit de trist, ceruse clemență, îndurare, și îl rugase să nu-l mai lovească pentru că îl dorea enorm și-i era tare frică de moarte.

Toni se trezise plîngînd de mila plopului. Speriat, George se grăbise s-o asigure că tăietorul de lemne, impresionat de întîmplare, n-a mai tăiat plopul și, de atunci, niciodată, nici un alt arbore.

Sfîrșitul fericit o bucurase. Ar fi vrut să afle și mai multe și mai multe. Dar cum, în fine, căldura devenise aproape de nesuportat, el o sfătui să-și amîne plecarea în lume pentru o zi mai răcoroasă. Cel mai bun lucru era acum întoarcerea acasă, să mănînce și, eventual, să mai rezolve cîteva ecuații pentru salvarea aparențelor. Observația lui o pusese pe gînduri. De unde știa de ecuații? De unde știa de pedeapsă? Întrebat, îi spuse:

— Am zis și eu așa, într-o doară!

Ceea ce o liniștise dîndu-i puterea să creadă că se vor întîlni și mîine, și poimîine și în fiecare zi și astfel îi va uimi pe toți cu prietenul ei, muzicianul.

Urmară, ce-i drept, cele mai extraordinare săptămîni, trei la număr. George sosea, o striga din stradă; ea îl aștepta privind pe geam și-l zărea încă de departe apropiindu-se. Alexandru, Nichi-tontul,

Anuca, Mihai, Gabriela, Miza, toată vechea trupă de teatru îl auzeau pe George cum o striga; Toni nu-și mai încăpea în piele de mândrie. Pleca la plimbare cu George, oricum nu mai trebuia să-și roage foștii ei prieteni să se joace de-a teatrul și nici să-și mai facă sînge rău. Se dovedea că nu e singură, că are și alți prieteni și se putea lipsi de mofturile lor.

Se plimba cu George prin parcuri, se duceau pînă la lacuri, întîlnise o mulțime de alți arbori, ca salcia, de pildă, care creștea pe malul apelor. George îi spusese că niciodată o furtună nu rupe salcia pentru că se îndoiaie, era foarte înțeleaptă, pe cîtă vreme alți arbori nu se mlădiau.

Intrau și în cofetării, unde consumau cantități apreciabile de înghețată și limonade și astfel Toni se declară plină de mulțumire.

La întrebările mamei nu mai izbutea să reproducă nici zece cuvinte din dicționarul englez și nici nu mai știa să spună de ce nu răspunsese la telefon cînd o căutase. Susținea cu îndărătnicia mincinoșilor că stătuse numai în casă, dar nu auzise telefonul. Vinovăția că mințea ca o păcătoasă și anume ca cea mai rea dintre ele, se micșoră numai la certitudinea că avea un prieten adevărat și el știa mult mai multe lucruri decît Alexandru sau Nichi, pe care îl socotea chiar un tont, deși avea numai note mari la școală și luase, la sfîrșitul anului, premiul al doilea.

George nu se plictisea niciodată de întrebările ei, nu obosea să-i răspundă și știa de toate. Căzuseră de acord că cerul era o iluzie și el simțise de multe ori și multe alte iluzii cum era, de pildă, cea provocată de apusul și de răsăritul soarelui. Soarele nu răsărea și nu apunea niciodată, ci doar se rotea mereu și pămîntul la rîndul lui se mișca pe bolta cerului după soare. Toni îl întreba de ce nu se răstoarnă casele dacă pămîntul se învîrtește? Și îi explicase limpede, dar nu prea înțelesese, și renunță să insiste de teamă să nu-și închipuie că e o proastă. Dorea ca el s-o creadă cea mai inteligentă față din lume.

Îi mai vorbise și despre Polul Nord, opus celui alt pol al pămîntului, Polul Sud. Ambii poli erau acoperiți de zăpezi uriașe și nelocuiți din pricina frigului. Era adevărat, la Polul Nord trăiau eschimoșii, dar condițiile lor de viață erau nespuse de grele; noaptea polară lungă de șase luni și apoi ziua, la fel de lungă, împiedica orice activitate umană. Toate expedițiile polare din trecut se sfîrșiseră tragic, marii descoperitori ai acestor întinse regiuni, adevărate continente pe suprafața pămîntului, muriseră înghețați.

— Deci, trase ea concluzia ridicînd sprîncenele, n-am putea merge acolo!

— Nu! Sub nici un chip!

În alte zile îi explică simfoniile lui Mozart și o făcea într-un fel uimitor încît simțea și ea că nu exista nimic mai minunat ca muzica de Mozart. George cumpăraseră două discuri, unul cu *Mica Serenadă* și celălalt cu *Simfonia numărul 39* și, la despărțire, i le dăruise.

— Să le ascuți pe fiecare de cîte zece ori pînă mîine -și să-mi istorisești amănunțit tot ce-ai înțeles.

O, cât de mult îi plăcuse *Mica Serenadă*, cât de mult! Îi spusese, și el se bucurase și îi citise sonetele lui Shakespeare. Nu le înțelegea prea bine, dar nu vroia să-l dezamăgească, și-i promise că va învăța englezește să poată citi mereu din sonete.

Tot ce făcea George, tot ce-i spunea el îi însorea inima și-i dăruia acea încântare greu de tălmăcit în cuvinte oricât de multe și oricât de bine rînduite.

Cea de-a patra săptămână se scurse însă mai puțin fericită. George începu să lipsească de la întâlniri. Chiar de luni îi spuse că trebuia să lucreze, să repete, să studieze, nu mai puteau, așadar, să se întâlnească în fiecare zi. Curînd urma să plece de altfel în străinătate, la Praga, invitat la un festival muzical, și nu-și mai îngăduia să neglijeze studiul.

— Te superi dacă nu ne mai vedem o vreme?

Îl privise nedumerită; ce putea să-i răspundă? Știa că era singurul ei prieten, că el însemna totul pentru ea. La perspectiva singurătății o năpădeau iarăși gîndurile negre, nu mai suporta să fie din nou convinsă că nimeni nu avea nevoie de ea.

— Nu știi! răspunse, nespun de sinceră. Ochii i se umplură de lacrimi, ceea ce o înfurie pe ea însăși.

— Putem vorbi la telefon! Încercă el un compromis, dar ea nu se consola sub nici un chip. Totuși îi dăduse numărul de telefon.

— Am să-ți telefonez! E bine?

— Da! admise politicoasă.

— Poate într-o zi ne mai rămîne timp să mergem în pădure.

— Poate, spuse și ea așteptînd să se întîmple o minune.

Nimic însă nu părea mai puțin probabil. Cerul se acoperise treptat de nori fumurii care anunțau furtună. Toni nu-i reproșa nimic, deși avea o presimțire că va fi trădată. Și, cînd într-una din dimineți, el îi spuse cu vocea melodioasă la telefon că nu puteau să meargă așa cum proiectaseră, în pădure, imediat, fiindcă mai trebuia să studieze o întregă partitură, ea îl suspectase de minciună și simțise o tristețe pînă la lacrimi.

— Nu-i adevărat, nu-i adevărat! strigase în receptor. Și eu nu mai vreau să stau acasă! Fug în lume.

— Nu ești rezonabilă! De ce să fugi în lume?

— Vreau să mergem în pădure. Doar mi-ai promis!

— Crede-mă, am de lucru!

— Nu cred! Nu cred și pace! răspunse ea întrucîtva acuzator.

— Cum să te conving?

— Nu mă convingi! Știu eu că ...

— Te rog să rămîi acasă și să înveți!

— Nu vreau să mai învăț!

— Mă dezamăgești!!

Nu era sigură dacă o spusese întocmai ca tatăl ei, dar faptul o impresionă; „dezamăgire”, îi era dat să stîrnească numai dezamăgire. De ce oare? De ce mai crescuse dacă dezamăgea pe oricine? Își aminti că prin clasa întâia, sau a doua, la serbarea pomului de iarnă, tovarășa învățătoare, o femeie destul de tînără și blîndă, îi încredințase rolul unei ciupercuțe din sceneta pe care trebuiau s-o joace în fața publicului. Toni protestase atunci dorind să joace pe al brăduțului. Învățătoarea o privise lung și apoi rostise cu tristețe: „Toni, nu mă dezamăgi!” De pe atunci începuse deci să-i dezamăgească pe cei din jur. Nu era de mirare că acum i se petrecea această istorie ciudată. De ce oare? De ce nu era nimeni mulțumit de ea? Întrebarea stîrnea în inima ei numai nedumerire.

După ce vorbise cu George la telefon, nemaisuportînd să stea în casă, năpădită de atîtea gînduri unul mai întunecat ca altul, se duse posomorită la chioșcul de ziare. Bătrînul era singur și moțăia, ca dintr-o dată, la apariția ei, s-o prindă de mîini înviorat.

Asupra orașului, deși era jumătatea lunii iulie, se abătuse un val de frig. În micuțul magazin tapetat cu ziare și plin de țigări era însă cald, iar vînzătorul nu întîrzie să-i spună că, văzînd-o, se bucura.

— Observ că te bucuri! rostise abătută.

— Dar ce-i cu tine, ți' s-au înecat corăbiile?

— Ce să fie?

— Credeam c-ai plecat la Polul Nord! N-ai mai dat pe aici!

— Nu m-am dus! Orice expediție la Polul Nord se încheie tragic! Și păru deodată foarte încîntată de cunoștințele ei.

— Asta, ce-i drept, e cam' adevărat.

Se rezemă de tejghea răscolind teancul de ziare. Vru să-l întrebe dacă el fusese vreodată dezamăgit. Curajul însă o părăsi. Își simți ochii umezi ca atunci cînd îi venea să plîngă. Oare așa avea să fie întotdeauna? se întrebă în gînd 'cu buzele strînse.

George, prietenia cu el, o făcuse să cunoască acea bucurie căreia nu îi găsea vreun termen de comparație. Poate, totuși, ar fi putut s-o asemuiască acelei bucurii trăite anul trecut cînd văzuse un film la al cărui subiect nu reușea să se gîndească fără să o cuprindă un fel de emoție adîncă și plăcută totodată. Comentase subiectul filmului cu Anuca; ea însă nu îl pricepuse sau nu reușise să priceapă nimic. Inutil îi povestise Toni că omul din film era înalt și blond. Anuca o ținuse una și bună cu întrebarea:

„Și ce dacă?” pînă cînd Toni se supăraseră de-a binelea și-i strigase în față că-i o adevărată „scumpă”, cu certitudinea că adjectivul scumpă era echivalent cu „plod mic de tot și culmea de nerod”.

Ciudat însă, Anuca nu se simțise jignită.

— Știu că sînt o scumpă, mi-a spus mama, ini-a spus și tata, chiar și doi vecini! Sînt o scumpă și gata!

Toni rămăsese contrariată. Cum putea Anuca să admită realitatea asta fără nici o revoltă? Ea n-ar fi suportat, cum nici nu suporta și o dovedea mereu prin tot soiul de revolte, nici o caracterizare dușmănoasă.

Cu alte cuvinte, dimineața aceea începuse rău pentru Toni. George nu mergea în pădure, pretinzînd că studiază, și ea venise la bătrînul ei prieten în speranța unei consolări. Se sfia să-l întrebe despre George. Ar fi trebuit să-i vorbească de prietenia lor și nu putea, o dorea la inimă, dacă te poate dorea într-un astfel de loc.

Răscolea absentă teancul de ziare neuitîndu-se deloc în ochii bătrînului.

— Totuși, ceva s-a întîmplat, zise el după o vreme.

— Ce să se întîmple?

— Ești nemulțumită de ceva?

— Cum să nu fiu? izbucni.

— Ei?

— George e chiar nepotul tău?

— Este! E fiul sorei mele! Deci mi-e nepot!

— Credeam că ești bunicul lui!

— Atît de bătrîn mă crezi?

— Nu știu! Nu știu cum e bătrîn!

— Ce? Tatăl tău e bătrîn?

— Nu! Tatăl meu e tînăr!

— Atunci și eu sînt tînăr!

— Dar tu ai mustăți!

— Și ce dacă?

— Bunicul meu avea mustăți ca tine!

Nu-l văzuse niciodată rîzînd. Crezuse că este un om mohorît și trist, dar acum începuse să rîdă și părea grozav de fericit. Rîse și ea, apoi:

— Ce-i cu nepotul meu? Nu cumva el te-a necăjit?

— Da. El m-a necăjit! Nu se ține de cuvînt!

— Cum așa?

— Eu și el am devenit prieteni! Știi, mi-a promis că mergem azi în pădure și, uite, n-a mai venit.

— De ce?

— A zis că are de studiat! Dar eu știu că e în vacanță!

— Aici te înșeli! George studiază zi și noapte, zi și noapte, nu e niciodată în vacanță. Tu crezi că-i ușor să stăpânești muzica și s-o interpretezi, să dai concerte ca el? Nu, Toni! E cumplit de greu! Să fii cel mai bun îți cere multă trudă. Și el e cel mai bun din clasa lui. Poate și din țară și, poate mai târziu, va fi cel mai bun violonist din lume și țara se va mândri cu el!

Nu pricepea nimic, nu mai era în stare, simțea că o apucă durerea de cap.

— Crezi că dacă e cel mai bun nu mai putem fi prieteni?

— N-am spus așa ceva. Dar trebuie să înțelegi că studiul îi ia tot timpul. El nu-și poate îngădui să piardă timpul ca tine!

— Adică prietenia cu mine ...

Dar nu-și isprăvi gândul. Îi aruncă o privire furioasă și ieși în fugă. După ce zăbovi o vreme prin fața blocului în care locuia George, în speranța că poate el apărea, se întoarse acasă neagră de mînie și supărare. Spre surpriza ei, mama o aștepta.

— Va să zică așa înveți? Te omori învățînd?

Toni explodează în lacrimi neistovite. Arăta teribil de îndurerată.

— Unde ai fost? Și vocea mamei se subțiasse de spaimă că o vedea plîngînd astfel. Dorea s-o ajute, s-o consoleze, dar Toni nu vroia consolare.

— Ce ți se întîmplă, fetiço? Spune-mi ce-i cu tine? Nu te mai recunosc! Ce-i în mintea ta? Vorbește, Toni! Te rog, nu mai plînge și spune-mi ce ai?

Ea însă își dăduse în petec: urla de-a binelea. Și cum nu mai îndura să stea în fața mamei „ca o criminală mincinoasă”, fugise în camera ei, se aruncase pe pat cu fața în jos și plînse pînă cînd lacrimile secară de la sine.

Într-un târziu, ieșind din cameră, constată că venise și tata mult mai devreme ca de obicei. O privise, dar n-o întrebase nimic. Arăta însă îngrijorat și abătut. Aflase, bineînțeles, își închipuise ea, desigur mama îl informase.

— De ce te uiți așa la mine? rostise ea arțăgoasă.

— Mă uit, n-am voie? admise tata.

— N-am nimic de spus!

— Foarte bine! Te-a întrebat cineva ceva!?

— De ce-i foarte bine?

— Din partea mea ești liberă să faci ce vrei!

— Ce rele am făcut?

— Mă mir că mai ai curajul să mă întreb!

— De ce nu mă pedepsești?

— La ce bun? Nimic nu mai pot spera de la tine!